education

Department:
Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS TWEEDE ADDISIONELE TAAL V1

FEBRUARIE/MAART 2010

VRYSTAAT

PUNTE: 120

TYD: 2½ uur

Hierdie vraestel bestaan uit 23 bladsye.

Kopiereg voorbehou

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings:

AFDELING A:	Leesbegrip	(30)
AFDELING B:	Opsomming	(10)
AFDELING C:	Taal	(60)
AFDELING D:	Letterkunde	(20)

2. Lees ALLE instruksies noukeurig deur.

3. Beantwoord AL die vrae.

4. Begin elke afdeling op ŉ NUWE bladsy.

5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.

6. Laat ŉ reël oop na elke antwoord.

7. Skenk veral aandag aan spelling en sinskonstruksie.

8. Skryf netjies en leesbaar.

AFDELING A: KYK- EN LEESBEGRIP

VRAAG 1: INLIGTINGSTUK

Lees die onderstaande leesstuk en beantwoord die vrae.

'N STOKVEL VIR BEGRAFNISSE

Naam	Ubuntu Stokvel
Adres	Posbus 12, Kanana, Klerksdorp
Gestig	1998
Getal lede	35
Ledegeld per maand	R200

1 Daar is baie armoede in ons land. Wanneer 'n familielid sterf, kan die familie partykeer nie vir die begrafnis betaal nie. Om mekaar te help om vir begrafnisse te betaal, het 'n groep mense met 'n stokvel begin. Vandag behoort mense uit verskillende kulture aan 'n stokvel.

2 Elke lid van die stokvel moet elke maand 'n sekere bedrag betaal. Hierdie geld word bymekaar gesit wanneer daar vir 'n lid of sy familie se begrafnis betaal moet word.

3 Toe die mense die Ubuntu Stokvel in Kanana begin het, het elke lid R10 betaal. Met die jare het die bedrag verhoog, want begrafnisse word al hoe duurder.

4 As daar nie genoeg geld in die stokvel vir die begrafnis is nie, word daar 'n plan gemaak. Mense gee dan ekstra geld of soms leen die stokvel nog geld.

5 Die lede van die Ubuntu Stokvel kom elke tweede Saterdag van die maand bymekaar. Om geld in te samel, word kos by dié vergaderings verkoop. As iemand laat kom vir 'n vergadering, moet die lid 'n boete betaal.

6 In die Ubuntu Stokvel word die lede soos familie. Hulle gee mekaar raad, help met probleme en niemand skinder van mekaar nie.

7 "Ubuntu" beteken om vir mekaar om te gee, te troos en te help in tye van dood en nood.

8 Word deel van 'n stokvel, dis die beste versekering wat daar is!

[Verwerk uit: *Beeld*, 11 Julie 2008]

1.1 Wat is die naam van hierdie begrafnisstokvel? (1)

1.2 Wanneer is hierdie begrafnisstokvel begin? (1)

1.3 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf die vraagnommer (1.3) en die KORREKTE antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Voltooi: 'n Vergadering word elke ...

A tweede maand gehou.
B derde maand gehou.
C tweede Maandag van die maand gehou.
D tweede Saterdag van die maand gehou. (1)

1.4 Kies die antwoord wat NIE KORREK is NIE. Skryf die vraagnommer (1.4) en die antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Mense het met 'n begrafnisstokvel begin omdat ...

A begrafnisse duur is.
B hulle mekaar wil help.
C hulle ryk wil word.
D hulle arm was. (1)

1.5 Verduidelik in jou eie woorde hoe jy met min geld per maand vir 'n duur begrafnis kan betaal. (1)

1.6 1.6.1 Sê of die volgende stelling WAAR of ONWAAR is.

Ledegeld bly altyd dieselfde. (1)

1.6.2 Motiveer jou antwoord met 'n rede uit die leesstuk. (1)

1.7 Noem die TWEE maniere waarop die stokvel ekstra geld bymekaar maak. (2)

1.8 1.8.1 Is lede van die stokvel **regtig** almal familie? Skryf JA/NEE in jou ANTWOORDEBOEK neer. (1)

1.8.2 Verduidelik jou antwoord op VRAAG 1.8.1. (1)

1.9 1.9.1 Sê of die volgende stelling WAAR of ONWAAR is.

Hierdie inligtingstuk het in een van hierdie jaar se tydskrifte verskyn. (1)

1.9.2 Skryf EEN bewys uit die leesstuk neer om jou antwoord op VRAAG 1.9.1 te motiveer. (1)

1.10 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer (1.10) en die KORREKTE antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Wat is die boodskap wat Ubuntu Stokvel aan sy lede oordra?

Lede moet mekaar in moeilike tye ...

A troos.
B slegsê.
C vermy.
D beskinder. (1)

1.11 1.11.1 Watter goeie raad, wat nie in die teks voorkom nie, sal jy aan lede van 'n stokvel gee om meer geld te maak? (1)

1.11.2 Sê hoekom dit goeie raad is. (1)
[16]

VRAAG 2: ADVERTENSIE

Lees die onderstaande advertensie en beantwoord die vrae.

ROOI ROSE is 'n bekende **tydskrif** wat lesers aanmoedig om te lees.

Wat kan nou lekkerder wees as om 'n goeie boek te lees? Daar is soveel verskillende soorte boeke beskikbaar. Met boeke kan jy deur die wêreld reis, inligting kry en pryse wen.

Rooi Rose bied hierdie maand die volgende boeke aan:

BOEKE VIR TIENERS

Trompie die sakeman deur Topsy Smith (Human & Rousseau)
Trompie begin 'n snoepie by die skool, maar dit misluk en sy bende verloor die geld waarmee hulle die lekkergoed vir die winkeltjie gekoop het.
Uitgewersprys: R59 *Rooi Rose*-prys: R54

Saartjie se moleste deur Bettie Naudé (Human & Rousseau)
Saartjie het probleme met 'n boelie van Kaapstad wat almal seermaak.
Sy is ook ongelukkig dat 'n klasmaat haar nie vertrou nie en dink dat sy leuens vertel.
Uitgewersprys: R65 *Rooi Rose*-prys: R60

BOEKE MET NUTTIGE INLIGTING

Betaal Jan Taks minder deur Ralf Metz (Metz Press)
Die boek gaan oor hoe belasting werk en hoe jy minder belasting kan betaal.
Uitgewersprys: R150 *Rooi Rose*-prys: R135

Kook soos '**n sjef** deur Anne Meyers (Graffiti Boeke)
As jy van spesiale kos hou, is dit die boek vir jou.
Uitgewersprys: R129 *Rooi Rose*-prys: R117

BESTEL VINNIG, DIS GOEDKOOP!

Om een van die bogenoemde boeke teen die spesiale *Rooi Rose*-prys te bestel, kies een van die volgende opsies:

- SMS die woorde "*rooi rose*" gevolg deur jou naam en telefoonnommer na 082 656 0021.
- Stuur 'n faks met jou naam en telefoonnommer na 012 5482 359.
- Bel ons by 012 548 2356 en sê jy wil van die *Rooi Rose*-boeke bestel.

[Verwerk uit: *Rooi Rose*, Mei 2008]

2.1 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf die vraagnommer (2.1) en die KORREKTE antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Die hoofgedagte in hierdie advertensie is:

A *Rooi Rose* is ’n bekende boekwinkel.
B *Rooi Rose* bied net een soort boek aan.
C Jy kan geld spaar deur boeke by *Rooi Rose* te bestel.
D Dit is beter om boeke by uitgewers te koop. (1)

2.2 Haal EEN woord uit die eerste paragraaf aan wat sê dat die spreker baie daarvan hou om te lees. (1)

2.3 In watter TWEE kategorieë word boeke geadverteer? (2)

2.4 Watter boek is die goedkoopste? (1)

2.5 Hoeveel verskillende uitgewers se name verskyn in die advertensie? (1)

2.6 2.6.1 Watter tienerboek sal jy kies? (1)
2.6.2 Gee ’n rede vir jou keuse. (1)

2.7 Wie is die skrywer van die boek “**Betaal Jan Taks minder**”? (1)

2.8 Noem EEN manier waarop die boeke bestel kan word. (1)
[10]

VRAAG 3: KOMPETISIE

Lees die onderstaande teks en beantwoord die vrae.

KOMPETISIE

WEN: Tien lesers kan 'n eksemplaar van **Kook soos** '**n sjef** deur Anne Meyers wen. Wat is die antwoord op die volgende vraag?

Wie is die skrywer van *Kook soos 'n sjef?*

Pos die antwoord met jou naam, adres en telefoonnommer op 'n poskaart of toegeplakte koevert aan: RESEPTEBOEK, Graffiti Boeke, Posbus 3356, Montanapark, 0159.

Sluitingsdatum: 31 Mei 2010

[Verwerk uit: *Rooi Rose*, Mei 2008]

3.1 Wat kan lesers wen? (1)

3.2 Wat is die sluitingsdatum vir die kompetisie? (1)

3.3 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf die vraagnommer (3.3) en die KORREKTE antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Jy kan die antwoord met jou naam, adres en telefoonnommer aan Graffiti Boeke ...

A sms.
B pos.
C faks.
D e-pos. (1)

3.4 Wat is die antwoord op die kompetisievraag? (1)
[4]

TOTAAL AFDELING A: 30

AFDELING B: OPSOMMING

VRAAG 4: WENKE OM KRAG TE BESPAAR

- Ons land het 'n kragkrisis. Volg die onderstaande wenke om krag te bespaar.
- Som die WENKE oor kragbesparing in JOU EIE SEWE VOLSINNE op.
- Moenie net die opskrif by elke nommer oorskryf nie (bv. ONNODIGE LIGTE, VOL YSKAS, ens.)
- Jou opsomming moet ongeveer 60 woorde wees.
- Skryf die getal woorde onder aan die opsomming.

WENKE OM KRAG TE BESPAAR

1. ONNODIGE LIGTE

Die maklikste manier om krag te bespaar, is om net die ligte wat jy nodig het, aan te skakel. As die ligte brand sonder dat iemand dit gebruik, mors dit krag.

2. VOL KETEL

Moenie 'n vol ketel water kook vir een koppie koffie nie. 'n Vol ketel neem lank om te kook en dit gebruik baie krag.

3. VOL YSKAS

As die yskas propvol is, kan die lug binne-in nie mooi sirkuleer nie en dan gebruik die yskas meer krag. Haal al die onnodige kos uit die yskas uit.

4. DIE GEYSER

'n Geyser gebruik baie krag. Skakel die geyser af gedurende tye wanneer jy nie baie warm water gebruik nie. Die water in die geyser bly nog lank warm.

5. STOOF

Wees slim wanneer jy kook. Kook alles wat jy wil maak, op een slag. Elke keer as jy die stoofplaat aanskakel, gebruik die stoof weer krag om warm te word.

6. SELFOONLAAIER

Trek die selfoonlaaier uit die muurprop as die selfoonbattery vol gelaai is. Solank die selfoonlaaier ingeprop is, gebruik dit krag.

7. EBG GLOEILAMPE

Gewone gloeilampe gebruik meer krag as die spesiale energiebesparende gloeilampe. Vervang al die gloeilampe in jou huis met dié soort gloeilampe.

[Verwerk uit: *DRUM,* Maart 2009]

[10]

TOTAAL AFDELING B: 10

AFDELING C: TAAL

VRAAG 5: WOORDSTRUKTURE

Kyk na die prent en beantwoord die vrae.

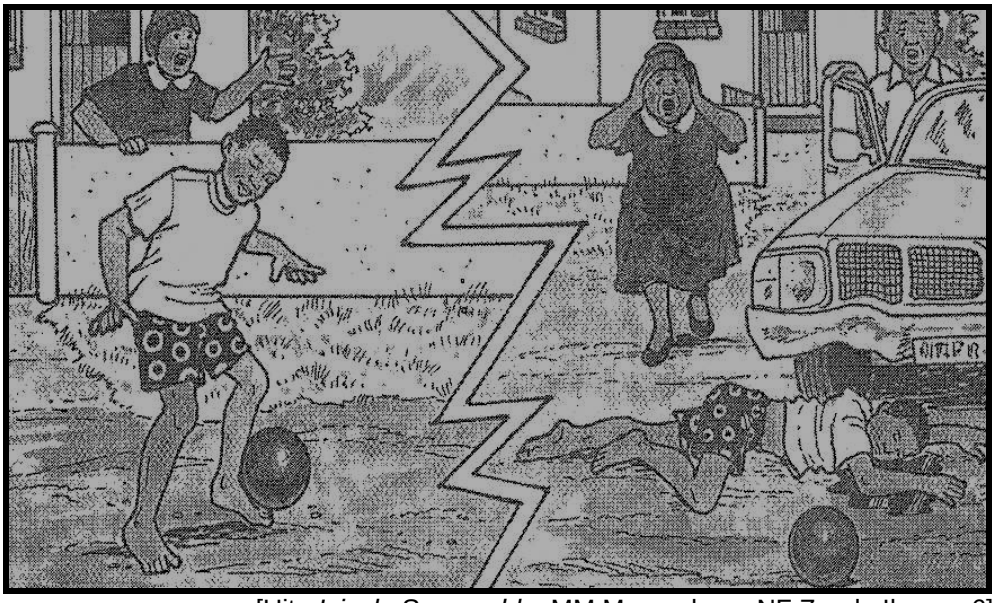

[Uit: *Isizulu Sanamuhla,* MM Masondo en NF Zondo Ibanga 6]

Thulani is ses jaar oud. Sy ouers is dood en sy ouma sorg vir hom. Hulle woon in 'n dorp langs 'n baie besige pad. Eendag toe hy met sy bal voor hulle huis gespeel het, is hy omgery.

- Volg die instruksies in die regterkantste kolom om die regte antwoorde in die linkerkantste kolom te gee.
- Skryf net die vraagnommer en die korrekte antwoord neer.
- Antwoorde in 5.1 – 5.23 moet korrek gespel wees.

Thulani en sy ouma woon in 'n klein (5.1 huis)	5.1	Gee die verkleiningsvorm.	(1)
langs die pad. Hy het besuit om (5.2 na/agter)	5.2	Gee die regte voorsetsel.	(1)
skool met sy bal op die (5.3 speel + terrein) te	5.3	Gee EEN WOORD.	(1)
speel. Ouma (5.4 wat/wie) vir hom sorg, was	5.4	Kies die regte antwoord.	(1)
bekommerd, want 'n ongeluk kan (5.5 baie	5.5	Gee die intensiewe vorm.	(1)
vinnig) gebeur.			
Dit is ook 'n (5.6 besige/besiger/besigste) pad	5.6	Kies die regte antwoord.	(1)
en baie (5.7 ongeluk) vind daar plaas. Ouma	5.7	Gee die meervoud.	(1)
(5.8 se/sê) altyd vir hom om versigtig te wees,	5.8	Kies die regte antwoord.	(1)
maar hy luister nie. Hy (5.9 vergeet/verkeerd)	5.9	Kies die korrekte woord.	(1)
van die motors en konsentreer op die spel.			
Ouma het die hele tyd buite die huis gestaan			
om hom dop te (5.10 ...).	5.10	Voltooi die infinitief.	(1)

Die bal (5.11 met + wat) Thulani gespeel het, het skielik aan die oorkant van die pad	5.11	Gee EEN WOORD.	(1)
(5.12 beland/verland). Hy het oor die straat agter die bal aangehardloop en Ouma het	5.12	Kies die regte woord.	(1)
(5.13 gekyk/gesien) daar kom 'n motor aan.	5.13	Kies die regte woord.	(1)
Ouma kon nie haar (5.14 ... glo) nie. Die bestuurder van die motor kon nie betyds	5.14	Gee die REGTE WOORD.	(1)
(5.15 stilhou) nie en Thulani is omgery. Thulani het vreeslik hard op die pad geval en	5.15	Gee 'n sinoniem.	(1)
sy (5.16 links + hand) gebreek.	5.16	Gee EEN WOORD.	(1)
Die geskokte bestuurder het dadelik stilgehou en (5.17 uitspring/uitgespring). Hy het probeer	5.17	Kies die regte woord.	(1)
om Thulani te (5.18 help/hulp). Die bestuurder	5.18	Kies die regte woord.	(1)
het (5.19 vinniger/vinnigste) as Ouma die ambulans gebel.	5.19	Gee die regte trap van vergelyking.	(1) (1)
By die hospitaal het 'n vriendelike (5.20 dr.) en verpleegster hom gehelp.	5.20	Skryf die afkorting voluit.	(1)
Vir Thulani was die hele gebeurtenis (5.21 'n ... pil om te sluk).	5.21	Voltooi die idioom met die regte woord.	(1)
Dis nou al die (5.22 twede/tweede) keer dat 'n ongeluk op die pad plaasvind.	5.22	Kies die regte woord.	(1)
Kinders moet (5.23 onthou/behou) dat 'n pad nie 'n speelplek is nie.	5.23	Kies die regte woord.	(1) **[23]**

VRAAG 6: SINSTRUKTURE

Lees die strokiesprent en beantwoord die vrae.

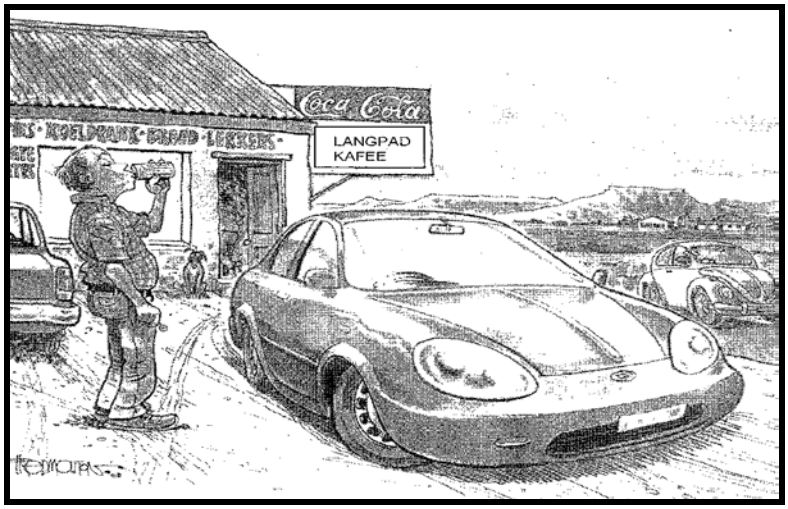

[Verwerk uit: *WEG*, Augustus 2008]

6.1	Dawie hou langs die padkafee stil. (Dawie ... langs die padkafee ... .)	6.1	Skryf in die verlede tyd.	(2)
6.2	Hy wil ’n bietjie rus. (Hy wil ... ’n bietjie rus ... .)	6.2	Skryf in die ontkennende vorm.	(2)
6.3	Hy koop vir hom ’n yskoue koeldrank. (Môre ... hy vir hom ’n yskoue koeldrank ... .)	6.3	Skryf in die toekomende tyd.	(2)
6.4	Die man sê vir Dawie: “Dit is baie warm.” (Die man sê vir Dawie dat ... .)	6.4	Skryf in die indirekte rede.	(2)
6.5	Dawie drink koeldrank. Hy is dors. (omdat)	6.5	Verbind die sinne met die woord tussen hakies.	(1)
6.6	is jou koeldrank koud	6.6	Verbeter die skryfteken en vul die ontbrekende leestekens in.	(2)
6.7	Dawie kan nie tyd mors nie, <u>want die pad is lank</u>. (Hoekom kan ... .)	6.7	Voltooi die vraag sodat die onderstreepte deel die antwoord is.	(2)
6.8	Die winkelier verkoop koeldrank. (Koeldrank ... deur die winkelier ... .)	6.8	Skryf die sin in die lydende vorm.	(2)
6.9	Buite die kar Dawie staan.	6.9	Verbeter die woordorde.	(2)
6.10	Bestel Dawie nog ’n koeldrank? (Dawie ... .)	6.10	Verander die sin in ’n stelsin.	(1)
6.11	Langs die pad moenie stilhou nie. Begin so: (Moenie ...).	6.11	Skryf die sin oor en begin soos aangedui.	(2) **[20]**

VRAAG 7: REDIGERING

Kyk na die strokiesprent en beantwoord die vrae.

[Uit: *MENSE*, Desember 2007]

Thabo, die taxibestuurder, doen iets verkeerd en die verkeerskonstabel waarsku hom.

- Volg die instruksies in die regterkantse kolom en skryf die sinne korrek oor.
- Onderstreep die fout(e) wat jy reggemaak het.

7.1	Gisteraand Thabo het lekker partytjie gehou.	7.1	Verbeter die woordordefout.	(1)
7.2	Thabo sê hy moeg is.	7.2	Verbeter die woordordefout.	(1)
7.3	Thabo is moeg want dit is ’n besige tyd van die jaar.	7.3	Vul die regte leesteken in.	(1)
7.4	Die verkeerskonstabel stop <u>langs/voor</u> die taxi (prentjie 4).	7.4	Kies die regte voorsetsel.	(1)
7.5	Die verkeersman waarsku Thabo om te wakker bly. (Die verkeersman waarsku Thabo om ... .)	7.5	Verbeter die infinitief.	(1)
7.6	Thabo <u>sal/sou</u> nie weer by die verkeerslig slaap nie.	7.6	Kies die regte woord.	(1)
7.7	Die verkeerskonstabel voel gelukkig omdat <u>hy/sy</u> Thabo kon help.	7.7	Kies die regte voornaamwoord.	(1)
7.8	In die toekoms moet Thabo ’n <u>biekie</u> wakkerder wees.	7.8	Maak die spelfout reg.	(1)
7.9	Thabo moet nie laat gaan slaap.	7.9	Verbeter die ontkenningsfout.	(1)

7.10 The traffic officer is angry at Thabo.	7.10	Kies die KORREKTE vertaling. A Die verkeersman is kwaad vir Thabo. B Die verkeersman kwaad vir Thabo is. C Die verkeersman hy is kwaad vir Thabo. D Die verkeersman hy was kwaad vir Thabo.

(1)
[10]

VRAAG 8: KRITIESE TAALBEWUSTHEID

Kyk na die prent.

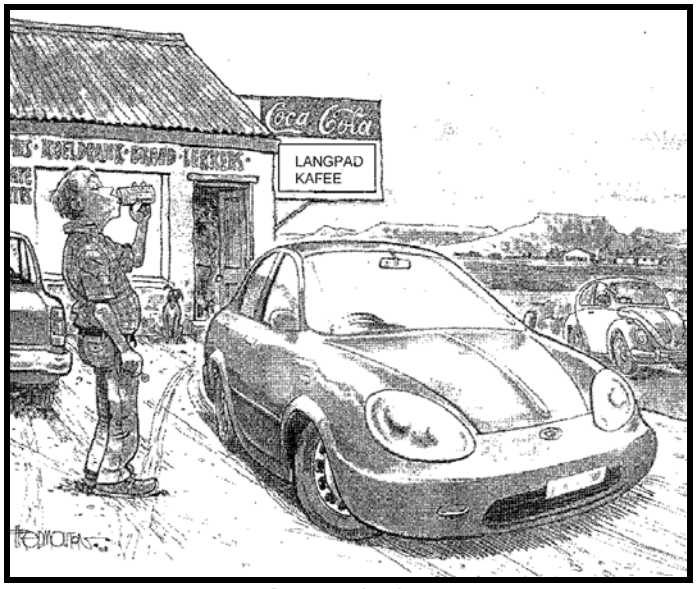

[Verwerk uit: *WEG*, Augustus 2008]

8.1 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf die vraagnommer (8.1) en die KORREKTE antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Dawie se liggaamstaal demonstreer dat hy baie ...

A bly is.
B dors is.
C kwaad is.
D teleurgesteld is. (1)

8.2 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf die vraagnommer (8.2) en die KORREKTE antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

'n Coca Cola-advertensiebord laat mense gewoonlik (honger/dors) voel. (1)
[2]

VRAAG 9: KYK EN KOMMUNIKEER

Lees die situasie en voer die opdrag uit.

9.1 SITUASIE: Die man en sy vrou wil 'n huis koop. Mev. Sarie Marias, die verkoopsagent, het vir hulle hul droomhuis gekry. Hulle is baie DANKBAAR dat die verkoopsagent so baie gedoen het om die huis vir hulle te kry.

9.1.1 OPDRAG: Wat sê die man aan mev. Marais, die verkoopsagent, om aan te dui hoe DANKBAAR hy is oor die werk wat sy gedoen het?
Voltooi die sin in ongeveer 5 – 10 woorde.

Die man: Mevrou, ... (1)

9.1.2 Skryf 'n kort sinnetjie waarin die man se vrou sê hoe TEVREDE hulle met hul huis is.
Voltooi die sin in ongeveer 5 – 10 woorde.

Die vrou: Ai, Mevrou, ... (1)

9.2 SITUASIE: Die matriekdans is altyd vir matrikulante baie lekker. Pedro en sy vriendin, Adele, het baie na die aand uitgesien. Sy is baie BLY dat hy haar maat vir die aand is. Pedro KOMPLIMENTEER Adele met haar mooi rok.

9.2.1 OPDRAG: Wat sal Pedro sê om aan te dui hoe mooi haar rok is? Voltooi die sin in ongeveer 5 – 10 woorde.

Pedro: Adele, ... (1)

9.2.2 Skryf die woorde neer wat Adele kan sê oor hoe bly sy is dat Pedro haar maat is.
Voltooi die sin in ongeveer 5 – 10 woorde.

Adele: Pedro, ... (1)

9.3 SITUASIE: Thando het groente aan ma-Maputi verkoop, maar sy het nie geld om te betaal nie. Later kom haal Thando die geld wat ma-Maputi haar skuld.

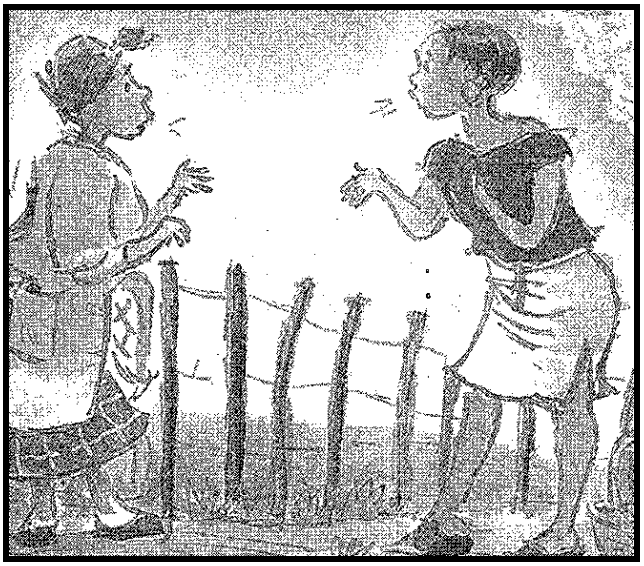

[Uit: *Stories that talk,* Dept. of Education]

OPDRAG: Hoe sal Thando op 'n ORDENTLIKE/BELEEFDE manier vir die geld vra?

Kies die KORREKTE antwoord.

A Ma-Maputi, jy móét my geld nou vir my gee.
B Moenie my tyd mors nie, gee my geld!
C Jy het lekker geëet, nou wil ek my geld hê.
D Ma-Maputi, kan ek asseblief my geld kry? (1)

[5]

TOTAAL AFDELING C: 60

AFDELING D: LETTERKUNDE

Hierdie afdeling bestaan uit VIER vrae.

VRAAG 10: *DIE OOREENKOMS* – Dalene Matthee
VRAAG 11: *DIE RAMP* – TT Cloete
VRAAG 12: *OM LAASTE TE KAN LAG* – Chris Barnard
VRAAG 13: *DIE GEHEIM* – J van Melle

Beantwoord EEN van die twee vrae.

KINDERS VAN DIE AARDE – Charles Fryer

VRAAG 10

DIE OOREENKOMS – Dalene Matthee

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Hulle was soos twee broers wat mekaar eers teen die aand se kant leer ken het: Jakob en Willem.
Die kamer wat hulle moes deel, was aan die sonsy van die gebou, ruim, en met huisgoed uit albei se verlede gemeubileer soos toegelaat deur die reëls van die Bestuur.

10.1 Waar het Jakob en Willem omtrent vyf jaar lank saam gebly? (1)

10.2 Wat het die twee mans elk teen die muur aan sy kant van die kamer gehang?

Begin so:

Jakob het … (1)
Willem het … (1)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Die matrone het die tyding saam met die oggendkoffie vir Jakob geneem. Die verlies van ’n bloedbroer kon nie vir hom swaarder gewees het nie en ’n oomblik het dit gevoel of sy eie tyd ook aangebreek het. Troos wou in sy gemoed nie kom nie, al het die ander inwoners die hele dag gekom en gegaan om die troos te probeer bring. Aan die kos wat hulle vir hom kamer toe gebring het, kon hy sy mond nie sit nie. Matrone het kom sê die waglys is lank, sy sal sê die Bestuur moet so gou as moontlik iemand anders by hom insit. Nee, hy sal liewer die hoër losies betaal en alleen in die kamer bly.

10.3 Noem EEN rede hoekom Jakob alleen in die kamer wou bly. (1)

10.4 Wat het Jakob vir Willem oor ou vrouens gesê? (1)

10.5 Pas die stelling uit KOLOM B by die name in KOLOM A.
Skryf net die vraagnommer (10.5.1 – 10.5.3) en die korrekte letter (A – D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A	KOLOM B
10.5.1 Sarah	A Sy kom sê die waglys is lank.
10.5.2 Matrone	B Hy wil nie ’n vreemde by hom hê nie.
10.5.3 Andries	C Jakob wil hom vra om by hom te kom slaap.
	D Jakob wil haar in sy vertroue neem.

(3)

10.6 Hoekom het Jakob die aand na Willem se dood skielik bang geword? (1)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Eers die aand, nadat dit stil geword het in die Rusoord, ruk die vrees onverwags in hom los: die ooreenkoms! Sê nou … Om in die lewe ’n ooreenkoms te maak oor ná die dood, is een ding; om dit skielik enige oomblik te wagte te wees, is ’n ander ding. Jakob se “nuwe vrees” gaan oor die redes hoekom Willem nie gekom het nie …
Dit voel of jy jou deur kan sluit, die halfbottel wat oor is voor jou mond kan sit en jou vergryp – totdat die duiwel in jou versuip is en die bang vir die verskriklike niks uit jou wyk …

10.7 Kies die KORREKTE antwoord tussen hakies. Skryf slegs die vraagnommer (10.7) en die antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Toe Willem nie gekom het nie, het Jakob gedink dat (daar nie lewe na die dood is nie/Willem die ooreenkoms verbreek het.) (1)

10.8 Hoe lank na die ooreenkoms gesluit is, het Willem gesterf? (1)

10.9 Op watter dag is Willem begrawe? (1)

10.10 Voltooi die volgende sinne deur die KORREKTE woorde in te vul.
Skryf net die vraagnommers (10.10.1 – 10.10.4) en die korrekte woorde in jou ANTWOORDEBOEK neer.

dood; teken; lewe; begrawe; sterwe; siek; spook

Jakob het vir Willem gesê hulle moet ’n ooreenkoms aangaan. Hy het gesê die een wat eerste te (10.10.1 …) kom, kom (10.10.2 …) by die ander een. So sal hulle dan weet dat daar (10.10.3 …) na die (10.10.4 …) is. (4)

10.11 Die twee ou mans het nie net ’n kamer gedeel nie. Noem nog TWEE ander dinge wat hulle gedeel het. (2)

10.12. 10.12.1 Hoekom het Jakob en Willem die deur gesluit as hulle "medisyne" gedrink het? (1)

10.12.2 Presies hoe laat het hulle dit gedrink? (1)
[20]

VRAAG 11: *DIE RAMP* – TT Cloete

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Ons was in Houtbaai met vakansie. Daar het my vrou baie siek geword. Al geneesheer in die omgewing was 'n afgetrede dokter wat net goed genoeg was om haar hand vas te hou, soos my vrou gesê het. Toe sy erger word, het ek teen hoë koste 'n geneesheer uit Kaapstad laat kom. Sy diagnose: 'n bloeiende maagseer. Toe my vrou beter word, kon sy huis toe gaan, maar alleen per vliegtuig.

11.1 Waar het die gesin gebly? (1)

11.2 Noem TWEE redes waarom die rit per motor moeilik was. (2)

11.3 Hoeveel kinders het saam met die weldoener gery? (1)

11.4 Plaas die gebeure in die volgorde soos dit in die verhaal gebeur. Skryf die vraagnommer (11.4) en die KORREKTE letter (A – D) neer.

A Die weldoener het 'n insleepmotor gaan haal.
B Die klein geel Mini het op sy dak gelê.
C Die jongste kind het koors gehad en die verteller het haar aspiriene gegee.
D Hulle het 'n steenbokkie gestamp. (4)

11.5 Noem TWEE ooreenkomste tussen die weldoener en die verteller. (2)

11.6 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf die vraagnommer (11.6) en die KORREKTE woord neer.

Die weldoener is iemand wat (bekend/onbekend) is aan die verteller. (1)

11.7 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf net die vraagnommer (11.7) en die WOORD neer.

Die verteller het 'n (springbokkie/blesbokkie/ribbokkie/steenbokkie) langs die pad gestamp. (1)

11.8 Noem TWEE dinge wat met die verteller se motor gebeur het nadat hy die bokkie gestamp het. (2)

11.9 Hoekom het die man op die grond se oë die verteller geboei? Noem TWEE redes. (2)

11.10 Wat sou jy gedoen het as jy op die weldoener se ongeluk afgekom het? Noem TWEE dinge. (2)

11.11 Gee TWEE moontlike oorsake van die weldoener se dood. (2)
[20]

OF

***OM LAASTE TE KAN LAG* – Pirow Bekker**

VRAAG 12

***OM LAASTE TE KAN LAG* – Chris Barnard**

12.1 Vul die KORREKTE woorde in. Skryf net die vraagnommers (12.1.1 – 12.1.5) en die korrekte woorde in jou ANTWOORDEBOEKneer.

skarniere; welkom; messe; agterdeur; stoel; ysters

Oom Apie het baie vriende gehad en het geweet dat hy by almal van hulle (12.1.1 …) was. Hulle was ook gelukkig om hom te hê, want as hy van hulle af weggegaan het, was die (12.1.2 …) geslyp, die stukkende (12.1.3 …) was reggemaak, die (12.1.4 …) kon weer sluit en die (12.1.5 …) het nie meer gepiep nie. (5)

12.2 Pas die woorde uit KOLOM B by die verduidelikings in KOLOM A. Skryf slegs die vraagnommer (12.2.1 – 12.2.5) en die korrekte letter in jou ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B
12.2.1	Oom Apie moes dit in sy familie gewees het.	A muisneste
12.2.2	Die mense in daardie kontrei het dit nie gehad nie.	B veertig
12.2.3	Die soort werk wat oom Apie gedoen het.	C swartskaap
12.2.4	Die getal spoelklippies wat oom Apie elke maand gesluk het.	D instaanwerkies
12.2.5	Oom Apie was vir soveel jaar 'n alleenloper.	E sewe

(5)

12.3 Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

> Die weduwee het haar egter nie van stryk laat bring nie. Sy het hom met liefde en geskenke begin oorlaai en wou haar nie aan sy nee steur nie. En toe hy hardkoppig bly, het sy gedreig om veertig jaar se gedeelde geheime uit te lap.

12.3.1 Wie is die weduwee na wie daar in hierdie uittreksel verwys word? (1)

12.3.2 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die vraagnommer en die letter van die korrekte antwoord (A – D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

"(S)y nee" in die uittreksel verwys na die feit dat oom Apie nie … nie.

A wou trou
B geld wou hê
C die stukkende stoel wou regmaak
D die lekkende dak wou regmaak (1)

12.3.3 Kies die KORREKTE woord. Skryf slegs die vraagnommer (12.3.3) en die korrekte antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Altwee die karakters is (moeilike/maklike) mense. (1)

12.3.4 Waarom moes niemand van oom Apie se geheime hoor nie? (1)

12.3.5 Wat het die weduwee vir oom Apie gegee? (1)

12.3.6 Watter raad het die verteller se ouers vir oom Apie gegee? (1)

12.3.7 Oom Apie het uit sy verknorsing/dilemma gekom deur op n ander plek te gaan bly.

(a) Sê of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)

(b) Motiveer jou antwoord op VRAAG 12.3.7 (a). (1)

12.3.8 (a) Wat beteken dit in die titel "om laaste te lag"? (1)

(b) Wie in die verhaal lag die laaste? (1)
[20]

OF

VRAAG 13: *DIE GEHEIM* – J van Melle

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Julle ken die passasiersbote wat daagliks tussen Rotterdam en Middelburg vaar? Op een van daardie bote het dit begin. Eendag reis daar 'n Noord-Bewelandse vrou met haar drie kinders van Rotterdam na Kortjeen. Die oudste was 'n meisie van 'n jaar of twaalf.

13.1 Was die vrou in die uittreksel 'n Suid-Afrikaner?

Sê JA/NEE. Haal EEN woord aan om jou antwoord mee te bewys. (1)

13.2 Hoe lank het hierdie reis geneem? (1)

13.3 Waarom was dit nie vir die vrou 'n aangename reis nie? (1)

Lees die onderstaande uittreksel en beantwoord die vrae.

Altyd weer het die herinnering aan die gebeurtenis vir hom vreugde gebring. Hy het dit later toe hy ouer was, ook nie aan sy nooi vertel nie.

13.4 Kies die woorde uit die lysie en voltooi die sinne. Skryf net die vraagnommer (13.4) en die woord neer.

Kortjeen; Rotterdam; Schouwen; Middelburg

Daar was 'n jong seun uit (13.4.1…) op die boot. Hy was op pad om by sy familie in (13.4.2 …) te gaan kuier. (2)

13.5 Waar het Leune en Dou mekaar weer ontmoet? (1)

13.6 Waarom het Dou vir niemand van sy geheim vertel nie? (1)

13.7 Wat was die gebeurtenis waaroor Dou met niemand wou praat nie? (1)

13.8 Het Leune na haar troue opgehou om oor die seun wat haar gered het te fantaseer?

Sê JA/NEE. Motiveer jou antwoord. (1)

13.9 Kies die antwoord wat NIE pas NIE. Skryf slegs die vraagnommer (13.9) en die korrekte letter (A – D) neer.

Die meisie het in die water geval omdat …

A sy haastig van die reling wou afklim.
B sy op 'n gevaarlike plek gespeel het.
C sy haar ma hoor roep het.
D die matroos haar laat skrik het. (1)

13.10 Dou het ’n geheim gehad.

13.10.1 Is die stelling WAAR of ONWAAR? (1)

13.10.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 13.10.1. (1)

13.11 Leune het ook ’n geheim gehad

13.11.1 Is die stelling WAAR of ONWAAR? (1)

13.11.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 13.11.1. (1)

13.12 Wat het Dou gedoen nadat Leune hom van haar eerste liefde vertel het? (2)

13.13 Wat het hulle gedoen nadat Dou sy geheim vertel het? Noem TWEE dinge. (2)

13.14 Waarom dink jy is *Die geheim* ’n goeie titel vir dié verhaal? (2)
[20]

TOTAAL AFDELING D: 20

GROOTTOTAAL: 120

Kopiereg voorbehou